

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

ПСИХОЛОГІЯ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ
ООК 17

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

<p style="text-align: center;">Науково-педагогічний працівник</p> 	<p>Бєлова Олена Борисівна Посада: завідувач, професор кафедри логопедії та спеціальних методик Науковий ступінь: доктор педагогічних наук Вчене звання: професор Е-mail викладача: alena.bielova@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://logo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/ ORCID http://orcid.org/0000-0001-6162-4106 Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=kzKKDZgAAAAJ Scopus Author ID: 57216792637 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216792637 Web of Science Researcher ID AAG-8468-2021 https://www.webofscience.com/wos/author/record/2220907 Контактний тел. 0671946119</p>
<p>Е-mail кафедри логопедії та спеціальних методик</p>	<p>kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua</p>
<p>Освітньо-професійна програма</p>	<p>Спеціальна освіта (Логопедія) Спеціальна освіта (Логопедія).pdf - Google Диск</p>
<p>Спеціальність</p>	<p>А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)</p>
<p>Спеціалізація</p>	<p>А6.01 Логопедія</p>
<p>Галузь знань</p>	<p>А Освіта</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Статус освітнього компонента (ОК)</p>	<p>Освітній компонент професійної підготовки</p>
<p>Сторінка курсу в MOODLE:</p>	<p>https://moodle.kpnu.edu.ua/user/profile.php?id=305&showallcourses=1</p>
<p>Консультації</p>	<p>Згідно графіку консультації, що розміщено на сайті кафедри логопедії та спеціальних методик. https://logo.kpnu.edu.ua/dokumentatsiia/hrafik-konsultatsij/</p>

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ		
Міждисциплінарні зв'язки	«Психологія», «Анатомія, фізіологія, патологія дітей з валеологією», «Пропедевтика мовленнєвих порушень», «Логопедія»	
Мова викладання	українська	
ОБСЯГ ОК		
Найменування показників	Характеристика ОК	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	2	3
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	60 год.	14 год.
Лекційні заняття	20 год.	6 год.
Практичні заняття	20 год.	4 год.
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	20 год.	4 год.
Самостійна та індивідуальна робота	60 год.	106 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Анотація курсу	Освітній компонент «Психологія осіб з порушеннями мовлення» передбачає формування теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти під час вивчення особливостей психічного розвитку осіб з порушеннями мовлення; причин виникнення відхилень у психічному розвитку, симптоматичні прояви; прийомів, методів діагностики та корекції направлених на вивчення пізнавальної та емоційно-вольової сфер у осіб з порушеннями мовлення.	
Мета та завдання курсу	Забезпечити здобувачів вищої освіти основними науково-теоретичними та практичними знаннями щодо особливостей психічного розвитку осіб з порушеннями мовлення.	
ФОРМАТ КУРСУ		
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна / заочна Види навчальних занять: лекційні, практичні заняття, самостійна робота	
Методи та форми контролю	Методи контролю: опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, вирішення проблемних кейсів, тощо. Форми контролю: розробка презентацій, доповіді, індивідуальні або групові проекти.	
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів.	
Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури з предмету, розробка презентацій, модернізація методик для досліджень психічних процесів, індивідуальні або групові проекти.	

<p>Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>ІК – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти загалом та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 4 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 9 – Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 11 – Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>СК 2 – Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти, логопедії.</p> <p>СК 3 – Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК 8 – Готовність до забезпечення діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК 9 – Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p> <p>СК 10 – Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім’ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами, з дітьми з порушеннями мовлення.</p> <p>СК 11 – Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб’єкт-суб’єктної комунікації.</p> <p>СК 12 – Здатність організовувати дитячий колектив (в тому числі в інклюзивних закладах), створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p>СК 13 – Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім’ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК 14 – Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p>СК 18 – Здатність застосовувати сучасні ефективні корекційні технології у роботі з дітьми раннього віку.</p>
--	---

СХЕМА КУРСУ					
Денна форма					
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Разом	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль I «Науково-теоретичні та практичні основи психології осіб з порушеннями мовлення»					
Тема 1. Теоретичні аспекти «Психології осіб з порушеннями мовлення» як науки	8	2	2	-	2
Тема 2. Психолого-педагогічні та клінічні причини порушень мовлення				-	2
Тема 3. Методи діагностики та корекції психічних процесів	6	2	2	-	2
Тема 4. Особливості розвитку відчуттів та сприймання в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Тема 5. Особливості розвитку уваги в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Тема 6. Особливості розвитку пам'яті в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Тема 7. Особливості розвитку мисленневих операцій в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Тема 8. Особливості розвитку уяви в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Тема 9. Особливості розвитку мовлення в осіб з порушеннями мовлення	14	2	2	4	6
Тема 10. Особливості розвитку мотивації в осіб з порушеннями мовлення	20	2	2	2	6
Тема 11. Особливості розвитку вольових якостей в осіб з порушеннями мовлення				2	6
Тема 12. Особливості розвитку емоційної складової в осіб з порушеннями мовлення	12	2	2	2	6
Разом годин	120	20	20	20	60

Заочна форма					
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Разом	у тому числі			
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль I «Науково-теоретичні та практичні основи психології осіб з порушеннями мовлення»					
Тема 1. Теоретичні аспекти «Психології осіб з порушеннями мовлення» як науки	18	2			4
Тема 2. Психолого-педагогічні та клінічні причини порушень мовлення					6
Тема 3. Методи діагностики та корекції психічних процесів					6
Тема 4. Особливості розвитку відчуттів та сприймання в осіб з порушеннями мовлення	66			2	10
Тема 5. Особливості розвитку уваги в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 6. Особливості розвитку пам'яті в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 7. Особливості розвитку мисленневих операцій в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 8. Особливості розвитку уяви в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 9. Особливості розвитку мовлення в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 10. Особливості розвитку мотивації в осіб з порушеннями мовлення	36	2		2	10
Тема 11. Особливості розвитку вольових якостей в осіб з порушеннями мовлення					10
Тема 12. Особливості розвитку емоційної складової в осіб з порушеннями мовлення					10
Разом годин	120	6	4	4	106

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1 – Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

ПРН 3 – Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

ПРН 5 – Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації логопедичного супроводу в різних типах закладів.

ПРН 6 – Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

ПРН 8 – Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН 9 – Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

ПРН 10 – Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПРН 14 – Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вчителя, асистента вчителя зі спеціальної освіти, вчителя-логопеда.

ПРН 17 – Здатність застосовувати методики і технології початкового навчання та виховання.

ПРН 18 – Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.

ПРН 20 – Володіти методиками раннього корекційного супроводу дітей із групи ризику виникнення порушень мовлення.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПКУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>

2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням:

<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>

3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Форми оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzge2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>
-------------------------	---

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою
			екзаменаційна
90-100	A (відмінно)	10	відмінно
82-89	B (дуже добре)	25	добре
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	задовільно
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX		незадовільно
34 і менше	F		

<p>Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте поняття, об'єкт, предмет, завдання курсу «Психологія осіб з порушеннями мовлення». 2. Розкрийте організаційні методи дослідження. 3. Опишіть емпіричні методи діагностики. 4. Порівняйте розвиток сприймання в дітей раннього віку з типовим та з порушеним мовленням. 5. Проаналізуйте розвиток процесів сприймання в дітей дошкільного віку з типовим та порушеним мовленням. 6. Розкрийте специфіку порушень зорового сприйняття (предметна агнозія та симультанна агнозія). 7. Охарактеризуйте специфіку порушень зорового сприйняття (лицьова агнозія, символічна агнозія та кольорова агнозія). 8. Визначте особливості розвитку зорового сприйняття в дітей з порушеннями мовлення. 9. Опишіть специфіку порушень оптико-просторового гнозису в дітей з загальним недорозвиненням мовлення. 10. Опишіть специфіку порушень слухового сприйняття. 11. Розкрийте фонетичні порушення слухового сприйняття. 12. Визначте види тактильної (сенситивної) агнозії. 13. Порівняйте розвиток уваги в дітей раннього віку з типовим та порушеним мовленням. 14. Проаналізуйте розвиток уваги в дітей дошкільного віку з типовим та порушеним мовленням. 15. Охарактеризуйте особливості розвитку властивостей уваги в дітей з порушеннями мовлення. 16. Охарактеризуйте особливості розвитку концентрації уваги в дітей з загальним недорозвиненням мовлення. 17. Проаналізуйте розвиток пам'яті в дітей дошкільного віку з типовим та порушеним мовленням. 18. Опишіть особливості розвитку пам'яті у дітей з загальним недорозвиненням мовлення. 19. Розкрийте відмінності в розвитку мисленнєвих операцій в дітей дошкільного віку з типовим та порушеним мовленням. 20. Розкрийте особливості розвитку мислення в дітей з порушеннями мовлення. 21. Розкрийте особливості розвитку мислення в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
---	---

22. Проаналізуйте особливості розвитку мовлення в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
23. Розкрийте особливості розвитку мовлення в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
24. Опишіть особливості розвитку мовлення в дітей фонетичним недорозвиненням мовлення.
25. Проаналізуйте особливості розвитку уяви в дітей з порушеннями мовлення.
26. Охарактеризуйте особливості розвитку мотивації в дітей з порушеннями мовлення.
27. Визначте особливості розвитку вольових якостей в дітей з порушеннями мовлення.
28. Розкрийте відмінності в розвитку емоційних проявів в дітей дошкільного віку з типовим та порушеним мовленням.
29. Проаналізуйте особливості прояву агресії у дітей з порушеннями мовлення.
30. Охарактеризуйте особливості розвитку емоцій в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
31. Охарактеризуйте методи діагностики сприймання у дітей з порушеннями мовлення.
32. Розкрийте методи діагностики відчуттів у дітей з порушеннями мовлення.
33. Опишіть методи обстеження уваги у дітей з порушеннями мовлення.
34. Опишіть методи діагностики обсягу уваги в дітей з порушеннями мовлення.
35. Розкрийте методи діагностики концентрації уваги в дітей з порушеннями мовлення.
36. Опишіть методи діагностики розподілу уваги у дітей з порушеннями мовлення.
37. Опишіть методи діагностики короткочасної пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
38. Визначте методи дослідження довготривалої пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
39. Охарактеризуйте методи діагностики слухової пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
40. Опишіть методику для вивчення слухомовленнєвої пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
41. Визначте методи дослідження зорової пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
42. Охарактеризуйте методи діагностики мислення в дітей з порушеннями мовлення.
43. Розкрийте методи діагностики абстрактного мислення в дітей з порушеннями мовлення.
44. Опишіть методи діагностики вербально-логічного мислення в дітей з порушеннями мовлення.
45. Визначте методи дослідження продуктивності мислення в дітей з порушеннями мовлення.
46. Опишіть методи діагностики розумових операцій в дітей з порушеннями мовлення.
47. Охарактеризуйте методи діагностики творчої уяви в дітей з порушеннями мовлення.
48. Розкрийте методи діагностики репродуктивної уяви в дітей з порушеннями мовлення.

49. Проаналізуйте специфіку дослідження довільної уяви в дітей з порушеннями мовлення.
50. Опишіть методи обстеження фонематичного сприймання в дітей з порушеннями мовлення.
51. Розкрийте методи вивчення кінестетичного праксису в дітей з порушеннями мовлення.
52. Опишіть методи обстеження кінетичного праксису в дітей з порушеннями мовлення.
53. Розкрийте методи обстеження орального праксису в дітей з порушеннями мовлення.
54. Визначте методи обстеження артикуляційного праксису в дітей з порушеннями мовлення.
55. Розкрийте методику на вивчення зорово-моторної координації в дітей з порушеннями мовлення.
56. Проаналізуйте специфіку дослідження мотивації до навчання у дітей з порушеннями мовлення.
57. Опишіть специфіку обстеження вольових якостей в дітей з порушеннями мовлення.
58. Охарактеризуйте методики, що направлені на вивчення емоційних переживань у дітей з порушеннями мовлення.
59. Розкрийте методи дослідження негативних переживань (тривога, депресія) в дітей з порушеннями мовлення.
60. Опишіть проєктивні типи методик, що направлені на вивчення агресивних проявів в дітей з порушеннями мовлення.
61. Опишіть методичні прийоми з формування тактильного праксису в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
62. Розкрийте методичні прийоми з формування орального праксису в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
63. Визначте методичні прийоми з корекції артикуляційного праксису в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
64. Охарактеризуйте методичні прийоми для формування зорового сприймання в дітей з фонетичним недорозвиненням мовлення.
65. Аргументуйте методичні прийоми, що спрямовані на розвиток фонетичного сприймання в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
66. Проаналізуйте методичні прийоми для формування просторового праксису в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
67. Перерахуйте та опишіть методичні прийоми для формування зорово-моторної координації в дітей з порушеннями мовлення.
68. Розкрийте прийоми, що спрямовані на формування слухомовленнєвої пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
69. Опишіть методичні прийоми з формування короткочасної пам'яті в дітей фонетичним недорозвиненням мовлення.
70. Визначте прийоми з формування довготривалої пам'яті в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
71. Охарактеризуйте прийоми з формування слухової пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
72. Проаналізуйте прийоми з формування зорової пам'яті в дітей з порушеннями мовлення.
73. Перерахуйте та опишіть прийоми з формування властивостей уваги у дітей з порушеннями мовлення.
74. Аргументуйте сутність прийомів з формування слухової пам'яті в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.

75. Опишіть прийоми з корекції об'єму уваги в дітей з порушеннями мовлення.
76. Розкрийте прийоми, що спрямовані на формування слухової уваги в дітей з загальним недорозвиненням мовлення.
77. Визначте прийоми з корекції обсягу уваги в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
78. Розкрийте методи діагностики концентрації уваги в дітей з порушеннями мовлення.
79. Охарактеризуйте методичні прийоми з формування розподілу уваги в дітей з фонетичним недорозвиненням мовлення.
80. Проаналізуйте прийоми, що спрямовані на розвиток комунікативних вмінь в дітей з порушеннями мовлення.
81. Перерахуйте та опишіть прийоми з формування мисленнєвих операцій в дітей з порушеннями мовлення.
82. Аргументуйте прийоми, що спрямовані на розвиток абстрактного мислення в дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
83. Опишіть методичні прийоми з формування вербально-логічного мислення в дітей з порушеннями мовлення.
84. Розкрийте методичні прийоми з формування продуктивності мислення в дітей з порушеннями мовлення.
85. Визначте прийоми з розвитку творчої уяви в дітей з порушеннями мовлення.
86. Охарактеризуйте вправи для формування позитивних волевих якостей у дітей з порушеннями мовлення.
87. Проаналізуйте методичні прийоми з формування навчальної мотивації в дітей з порушеннями мовлення.
88. Перерахуйте та опишіть методики, що направлені на дослідження загальної готовності до школи дітей старшого дошкільного віку з порушеннями мовлення.
89. Визначте прийоми, що направлені на формування позитивних емоцій у дітей з порушеннями мовлення.
90. Охарактеризуйте прийоми, що направлені на запобігання негативних проявів емоцій в дітей з порушеннями мовлення.

<p>Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белова О. Психологія осіб з порушеннями мовлення. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 340с. [Електронне видання]. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8012 https://surl.li/bcwooz 2. Белова. О. Діагностика та корекція агресії у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення: Монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори 2006, 2017. 234 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6649 3. Белова.О. Подолання підвищеного рівня агресії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку: Монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори 2006, 2018. 242 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6651 4. Конопляста С. Ю., Сак Т. В. Логопсихологія Київ : Знання, 2010. https://surl.lu/ubuyij 5. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 424 с. http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3426?show=full 6. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 388 с. http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5750
	<p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белова.О. Подолання підвищеного рівня агресії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку: Монографія. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори 2006, 2018. 242 с. 2. Белова О. Б. Детермінація когнітивного та емоційного компонентів мовлення у дітей старшого дошкільного віку. <i>Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки</i>, 2021. 1(339) Ч.2. 170–182. URL: https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-1(339)-2-170-182 (Фахове видання) 3. Белова О.Б. Концептуально-методологічні підходи до діагностики емоційного компоненту мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Інноваційна педагогіка. Науковий журнал</i>. Одеса: Гельветіка, 2022. Вип. 47. С. 94–99. URL: chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.innovpedagogu.od.ua/archives/2022/47/18.pdf (Фахове видання) 4. Белова О.Б. Методика вивчення емоційної грамотності дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Зб. наук. праць «Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах»</i>. Запоріжжя: КПУ, 2022. 82. С. 21–29. URL: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.82.3 (Фахове видання) 5. Белова О. Б. Актуальний стан сформованості емоційної грамотності дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Освітологічний дискурс</i>, 2023. 1(40). С. 93–112. URL: https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/977 (Фахове видання) 6. Белова О. Б. Конституювання імпресивного та експресивного вербально-просторового уявлення в дітей старшого дошкільного віку

	<p>з логопатологію. <i>Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Одеса: Гельветика. 2023. 56. Том 1. С. 92–96. URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2023/56/part_1/19.pdf (Фахове видання)</i></p> <p>7. Белова О. Б. Детекція просодичного рівня мовлення в дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Актуальні питання гуманітарних наук міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Гельветика, 2023. 60. Том. 1. С. 203–209. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/60_2023/part_1/29.pdf (Фахове видання)</i></p> <p>8. Белова О.Б. Дескрипція сформованості вербально-логічного мислення в дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Вісник: зб. наук. Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, 2023. 1 (355). С.106–114. URL: http://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vped/article/view/906 (Фахове видання)</i></p> <p>9. Белова О. Б. Щодо проблеми розвитку лексичного рівня мовлення у дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Науковий часопис. Корекційна педагогіка. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2023. 91. С.22 – 28. URL: http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/91/5.pdf (Фахове видання)</i></p> <p>10. Белова О. Б. Дескрипція розвитку вербальної уваги в дітей старшого дошкільного віку з логопатологією. <i>Збірник наукових праць. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Умань, 2023. 1(9). С.12 – 22. URL: http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/279330 (Фахове видання)</i></p> <p>11. Белова О.Б. Корекційно-навчально-розвивальний вплив на формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з логопатологією до умов інтегрованого навчання. <i>Acta Paedagogica Volynienses, 2023. Вип. 4. С.89-94. URL: http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1404/1309 (Фахове видання)</i></p> <p>12. Лазаренко В.І., Лазаренко В.П., Продайко В.М., Сурякова М.В. Психологія. Дніпропетровськ: ДНУ, 2015. 95с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/psychologiya.pdf</p> <p>13. Bielova O. Patterning types of aggressive behaviour of primary school children with speech disorders. <i>SPECIAL EDUCATION</i>, 2019. 2(40). P.201–236. https://doi.org/10.21277/se.v2i40.493 (Scopus)</p> <p>14. Bielova O, Konopliasta S. Description of kinesthetic and kinetic motor praxis in older preschool children with logopathology. <i>Pedagogy of Physical Culture and Sports</i>, 2023. 27(5):386–395. https://doi.org/10.15561/26649837.2023.0505 (Scopus, Web of Science).</p> <p>15. Bielova O. Neuromotor functionality of speech readiness for school in older preschool children with logopathology. <i>Life Span and Disability XXIV</i>. 2023. vol.26, issue 2. P. 165-196. (www.lifespanjournal.it) https://lifespanjournal.oasi.en.it/client/abstract/ENG402_1.%20Bielova.pdf (Scopus)</p>
	<p>Інтернет-ресурси:</p> <p>1) Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)» URL: https://aqce.kpnu.edu.ua/</p>

	<p>2) Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка і спеціальна психологія URL: https://sj.npu.edu.ua/index.php/kpsp/index</p> <p>3) Науковий медичний журнал «Медична психологія», URL: http://www.mps.kh.ua/</p> <p>4) Міжнародний науково-практичний журнал «Психіатрія, неврологія та медична психологія», URL: https://periodicals.karazin.ua/pnmp/index</p> <p>5) Журнал «Здоров'я дитини» <i>CHILD'S HEALTH</i> https://childshealth-journal.com/index.php/journal</p> <p>6) Бібліотека ім. В.І.Вернадського http://www.nbu.gov.ua</p> <p>7) Бібліотека К-ПНУ імені Івана Огієнка https://library.kpnu.edu.ua/ Репозитарій ElarK-PNU: головна сторінка</p>
--	---